

сторону – дебітора, – оплатити в установленій договором термін виконані першою стороною зобов'язання (грошова частина угоди) [3, с. 320].

Отже, розрахунки з постачальниками і підрядниками можемо відзначити як взаємні розрахунки підприємств за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги. Вони є переважними, й саме від безперервності та планомірності організації даних розрахунків вирішальною мірою залежить стан усіх розрахунків підприємства, його фінансовий стан та платоспроможність. Поряд з трактуванням понять «постачальники» та «підрядники» у спеціальній літературі з бухгалтерського обліку та іншій економічній літературі авторами розглядається ряд проблем з теми даного дослідження. Ці проблеми є важливим джерелом багатьох наукових досліджень, враховуючи незадовільний стан розрахункової дисципліни між українськими підприємствами в сучасних умовах господарювання.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф. Ф., Виговська Н. Г., Івахненко С. В. Бухгалтерський словник. Житомир : ПП «Рута», 2001. 224 с.
2. Орлов І.В. Теорія та методологія бухгалтерського обліку і контролю зобов'язань суб'єктів господарювання: автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.09 / ІЖитомир. держ. технол. ун-т. Житомир, 2011. 36 с.
3. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент: науч. пособ. Финансы и статистика, 2003. 768 с.

Дегтяренко В.І., студентка
Науковий керівник: Нежива М.О. канд.
екон. наук, доцент Київський національний
торговельно-економічний університет
м. Київ, Україна

ІТ-АУДИТ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

У сьогоденному суспільстві майже неможливо уявити своє життя без активного використання комп'ютерних технологій. Вони відіграють величезне значення як у особистій, так і у професійній сферах життя. Кожне підприємство використовує комп'ютерні технології, адже це значно спрощує та пришвидшує операційні процеси, дозволяє їх уніфікувати та посилити контроль за виконанням, надає своєчасний доступ до актуальної інформації. Використання ІТ-технологій відкриває нові горизонти та створює додаткові можливості для розвитку організації. У сучасному світі – це одна із найбільш значимих конкурентних переваг, незалежно від сфери, в якій діє підприємство.

ІТ-середовище, як структурна складова організації, являє собою складну систему, яка об'єднує різноманітні інформаційні, програмні, технічні, людські й інші види ресурсів для досягнення поставлених цілей. Проте часом, використання ІТ-технологій може створювати певні труднощі (складність і неефективність ІТ-системи, залежність результатів діяльності від технологій, зависока вартість

обслуговування роботи системи), а часом навіть і нести ризики для діяльності організації – наприклад, несанкціонований доступ до даних. За рахунок цього усе більшої актуальності набуває ІТ-аудит.

ІТ-аудит (або аудит інформаційних систем і технологій) – це процес збирання аудитором (компетентним фахівцем або групою фахівців) аудиторських доказів (фактів) щодо ІТ-середовища організації та їх професійного оцінювання й аналізу для отримання свідоцтва аудиту (об’єктивної інформації) про його поточний стан з метою відображення останніх в аудиторському висновку, а також надання рекомендацій щодо удосконалення ІТ-середовища [1]. Основними завданнями ІТ-аудиту є:

- надання інформації про поточний стан ІТ-інфраструктури підприємства;
- виявлення проблемних місць і недоліків ІТ-системи компанії, визначення її відповідності поточним завданням бізнесу;
- надання рекомендацій щодо підвищення надійності, продуктивності і ефективності роботи ІТ-систем;
- надання рекомендацій і плану розвитку ІТ-інфраструктури організації;
- раціоналізація і скорочення витрат на ІТ-сферу;
- оцінка інформаційних ризиків;
- проведення періодичних перевірок;
- виконання аналізу процесів розробки і впровадження нових інформаційних систем.

Джерелами отримання інформації для ІТ-аудиту можуть слугувати: правові та нормативні акти, внутрішні інструкції об’єкта аудиту; положення про організацію, організаційна структура; проекти планів заходів, звітів, статистичних даних, протоколів; дані первинних документів і звітів, у яких відображена основна інформація про процеси та операції; звіти, документи, облікові реєстри та інша інформація про транзакції / фінансові процеси; фінансова, бюджетна, статистична, податкова звітність; а також інші документи, матеріали та інформація, що можуть містити необхідну інформацію [2, с. 25].

ІТ-аудит має здійснюватися компетентним аудитором чи групою аудиторів, які мають спеціальний досвід у сфері інформаційних технологій та з питань забезпечення організації управлінською інформацією. ІТ-аудитори повинні бути ознайомлені із загальноприйнятими методами і прийомами внутрішнього аудиту, тестуванням та оцінкою ризиків, пов’язаних з ІТ. Також вони мають бути обізнаними у питаннях ІТ-технологій: наприклад, володіти інформацією про вартість систем та обладнання, спеціальними знаннями у сфері програмного забезпечення. Основними методами та інструментами ІТ-аудиту є:

- аналітичний контроль;
- тестування систем контролю;
- документальна перевірка;
- вибірка;
- фактична перевірка, спостереження;
- опис процесів, побудова блок-схем;

- повна перевірка відповідності процесу;
- опитувальники /анкетування;
- інтерв'ю персоналу об'єкта аудиту / залучених третіх сторін;
- вивчення нормативно-правової бази, інших документів;
- спеціальна перевірка, експертна оцінка.

Існують такі види ІТ-аудиту, як: ІТ-аудит безпеки, ІТ-аудит якості, аудит ІТ-проекту, аудит розробки систем, аналіз даних. ІТ-аудит безпеки – перевіряє, забезпечується конфіденційність, організована безпека інформації, цілісність систем та розподіл відповідальності в державній установі. ІТ-аудит якості – визначає якість інформаційної системи і бізнес процесів, їх результативність, ефективність. Аудит ІТ-проекту – перевірка організація ІТ-проекту, його організації, планування, розподілу обов'язків персоналу, бюджету, часу. Аудит розробки систем – відслідковування відповідності систем, що є у процесі розробки, загальним цілям організації. Аналіз даних – виокремлення та збір фінансової інформації з бази даних інформаційної системи, у запитах та звітах, що є необхідною для аналізу фінансових даних.

Проведення ІТ-аудиту складається із 4 основних етапів, які є універсальними для будь-якого виду аудиту:

- попереднє дослідження об'єкта аудиту та планування внутрішнього аудиту;
- проведення аудиту та аналіз;
- підготовка аудиторського звіту;
- відстеження результатів впровадження аудиторських рекомендацій.

Процес ІТ аудиту в зазначених аспектах не відрізняється від будь-яких інших видів аудиту та здійснюється відповідно до тих самих кроків. Першим етапом є попередня діагностика. На цьому етапі формулюється мета проведення ІТ-аудиту, діагностується загальний стан об'єкта, визначається наявність і якість документального забезпечення. На основі первинної інформації наші фахівці визначають обсяг робіт по аудиту, підбирають методики і розробляють план проведення ІТ-аудиту. Другий етап – діагностика об'єкта. Під час цього відбувається основна робота зі збору інформації про об'єкт перевірки, для реалізації затвердженого плану ІТ-аудиту. На цьому етапі інформація збирається на основі анкетування персоналу, аналізу документальної інформації, тестування технічних засобів за допомогою спеціалізованої апаратури і програмного забезпечення. На третьому етапі обробляються результати, що були отримані під час попереднього етапу, відбувається розробка рекомендації щодо усунення небажаних явищ і вдосконалення складових ІТ-інфраструктури, створюється аудиторський звіт. На завершальному етапі відбувається узгодження результатів аудиту та визначається план заходів щодо подальших дій [3].

Застосування ІТ-аудиту на підприємствах дозволяє оцінити відповідність інформаційних систем вимогам бізнесу, виявити недоліки і упущення, якісно спланувати подальший розвиток організації. Здійснення ІТ-аудиту з метою профілактики дозволить систематизувати інформаційну структуру підприємства,

визначити основні тенденції її розвитку, виявити місця можливого зниження витрат на ІТ, захистити підприємство від можливих витоків інформації [4].

Отже, у результаті проведення ІТ-аудиту створюється цілісна картина ІТ-інфраструктури організації, що дозволяє оцінити стан поточних справ, перелік недоліків, можливих ризиків, пов'язаних з ними та рекомендації з їх усунення. ІТ-аудит є дуже актуальним для сьогоденних реалій бізнесу. Він є дієвим інструментом, що дозволяє одержати достовірну, повну й точну інформацію про стан справ ІТ-інфраструктури, обрати подальшу стратегію розвитку, збільшити загальну ефективність і економічну обґрунтованість прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Ус Р. Л. Аудит інформаційних технологій-новий вид аудиту організацій / Р. Л. Ус // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 1. – С. 81-86.
2. Гаврилова Л.В Практична методологія ІТ-аудиту / Л.В. Гаврилова, Ян ван Тайнен, Р.М. Рудніцька, Манфред ван Кестерн, Герард ван де Берг та ін. – К.: ТОВ «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2015. – 45 с.
3. Пугаченко О. Б. Особливості аудиту інформаційних систем і технологій / О. Б. Пугаченко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2009. – Вип. 16 (2). – С. 223-228.
4. Клімович І. М. ІТ-аудит як один з перспективних напрямків інформаційної перевірки підприємств / І. М. Клімович, Т. В. Подобед // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2016. - № 5(1). - С. 89-93.

Дорош О. В., студентка
Науковий керівник: Лоханова Н.О.,
д.е.н., професор
Одеський національний економічний
університет, м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Основною метою функціонування будь-якого підприємства, зокрема, підприємства з надання послуг автоперевезень, є максимізація прибутку й, відповідно, зниження собівартості наданих послуг. Тому актуальним на цей час є виявлення особливостей формування собівартості перевезень, завдяки чому можливо виявити резерви зниження витрат автотранспортних підприємств.

Метою дослідження є виявлення особливостей калькулювання собівартості наданих послуг на автотранспортних підприємствах із застосуванням різних методів.

Собівартість перевезень – це виражені в грошовій формі поточні витрати транспортних підприємств, безпосередньо пов'язані з підготовкою та здійсненням процесу перевезень вантажів, а також виконанням робіт і послуг, що забезпечують перевезення (наприклад, вантажно-розвантажувальні роботи тощо). Конкретний перелік і склад статей калькулювання собівартості перевезень визначається підприємством у Наказі про облікову політику.